

▲ Annelies Hermsen met enkele prototypes van haar 'burriel cocoon' (linksboven); 'Curiosities Now' van Kiki van Eijk en Joost van Bleiswijk (rechtsboven); Erwin Driessens demonstreert zijn strelende robotje (linksonder); de succesvolle tafel 'Cinderella' van Jeroen Verhoeven. foto's MGL

Een kietelrobot in een Milaans palazzo

VORMGEVING
DOOR WIDO SMEETS

Ellende genoeg op deze wereld. En de media weten er wel weg mee, met de berichten over oorlog, terreur en uit alle hoeken dreigende gevaren. Gelukkig is er design. Met hun streven naar schoonheid en huiselijk gemak bieden vormgevers en ontwerpers de kans te ontsnappen aan alle treurnis.

In de internationale designwereld neemt Nederland sinds een jaar of tien een prominente plaats in. Tijdens de internationale meubelen designbeurs, goed voor zo'n kwart miljoen bezoekers, bleek die toppositie afgelopen week nog intact. Achter de troetelnaam Dutch Design gaat een van onze bekendste exportmerken schuil. De traditionele meubelbeurs speelt zich af buiten Milaan, dit jaar voor het eerst in het door Massimo Fuksas ontworpen nieuwe beursgebouw.

Wie niet zo houdt van de borstklopperij der Grote Merken blijft in de binnenstad waar kleinere logo's en individuele ontwerpers zich presenteren in de vele *fuori-salone*. Zoals in het paleis van modedesigner Trussardi aan de Piazza della Scala, waar het ontwerpersplatform Droog Design dit jaar onderdak vond. Uit het werk van zestien ontwerpers stelde Droog een *Garden of Delight* samen, een tuin der lusten om te ontsnappen aan de boze buitenwereld. Je kon er picknicken, in een prieel zitten, je laten masseren of je hullen in

Aan de populariteit van Dutch Design komt maar geen eind, zo bleek afgelopen weekend tijdens de meubel- en designbeurs in Milaan. Er waren opvallend veel jonge Limburgse vormgevers. „Ze willen tot de kern gaan van wat materialen en technieken in zich hebben.”

een dikke deken die als soundscape fungeerde: 24 kleine luidsprekers bedekken je hele lichaam met muziek.

De meeste aandacht in Palazzo Trussardi trekt het duo Driessens & Verstappen, dat op een strook kunstgras een vernieuwde versie van hun *tickle robot* demonstreert. Driessens (Wessem, 1963) probeert bezoekers over te halen hun bovenlichaam te laten masseren door een computergestuurd kogelkwastje. De haren van het kwastje masseren en verkennen het lichaam. De computer slaat de gegevens op en zorgt ervoor dat het kwastje nooit een voorspelbare route neemt.

Eigenlijk zijn ze geen vormgever, maar beeldend kunstenaar, zegt Maria Verstappen, die aan de Maastrichtse kunstacademie studeerde. Ze werken veel met computers, waarmee ze de tegenstelling onderzoeken tussen het automatiseren van processen en de grillen van de natuur. „Het werpt een ander licht op *robotics*: ze kunnen namelijk organische en wispelturige bewegingen en beelden produceren.”

In een voormalig Benedictijnenklooster, zo'n tien minuten lopen van de Dom, heeft de Eindhovense Design Academy de expositie

Post Mortem ingericht, over de uitvaart en het ritueel van afscheid nemen. Annelies Hermsen (Maastricht, 1982) presenteert er haar *burriel cocoon*. De door droogvriezing verpoederde resten van de overledene worden in een kokon van aardappelzetmeel en hars begraven. „De cocoon heeft de vorm van het zaadje van een vergeet-mij-nietje”, legt Hermsen uit. „Het einde betekent immers ook een nieuw begin.”

Ongelovigen mogen dat ook letterlijk opvatten. Na ruim een half jaar zijn de voedingsstoffen in het poeder opgenomen door de vegetatie. Hermsen: „Door boven elke begraven cocoon een boom te planten, ontstaat er een begraafbos.”

In dezelfde expositie kijkt Saartje Roex uit Nuth al even monter tegen de dood aan. Ze ontwierp zakdoekjes, bidprentjes en een lijkwade voor haar eigen begrafenis en liet haar vader alvast een In Memoriam schrijven voor als het zover is. Maar omdat het waarschijnlijker is dat Roex senior (71) eerder sterft, heeft Saartje (27) de gesproken tekst laten vastleggen op cd – die nu onafgebroken door de gang van het Milaanse benedictijnenklooster klinkt: 'Als geen ander was zij koninklijk, alle man-

nen met geest en lijf de baas'.

De Eindhovense academie voert nog meer vormgevers op met Limburgse wortels. De in Weert opgegroeide, internationaal vermaarde Job Smeets (Weert) heeft nog drie andere presentaties in Milaan, onder meer met papieren meubels en keramiek. Annemarie Piscaer uit Tegelen maakt weldadige wollen kleden uit reststoffen en Ivan Kasner uit Heerlen presenteert versteende gebruiksvoorwerpen. Overigens willen de Italianen weinig weten van de exposities. Hun taboe op de dood is sterker dan de open mind die de Eindhovense academie voorstaat. Voor het eerst in vijf jaar is ook de Maastrichtse kunstacademie weer in Milaan vertegenwoordigd, in een voormalig theater. De Limburgse inbreng komt van Marion van Cruchten (Echt) met van sms-taal voorziene nostalgische sieraden, Jeroen Wand (Schinveld) met een uit beton gegoten stoel en Rosalie Royen (Gronsveld) met porseleinen colliers.

Het verschil tussen de academies in Eindhoven en Maastricht? Coördinator Chequita Nahar: „Bij Limburgse vormgevers zie ik gevoel voor materialen en een passie voor het ambacht. Ze willen tot de kern gaan van wat materialen en

technieken in zich hebben. In Eindhoven wordt meer conceptueel gewerkt, daar staat het idee centraal.”

Aan de andere kant van de stad, in een voormalige chemische fabriek aan de Via Gaspare Bugatti, hebben Kiki van Eijk (Tegelen, 1978) en haar partner Joost van Bleiswijk een ruimte afgehuurd voor hun presentatie *Curiosities Now*. Ook hier zijn de trefwoorden *traditie, ambachtelijkheid en ouderwetse kwaliteit*. Joost presenteert architecturaal vormgegeven klokken en meubels van gepolijst roestvrij staal, Kiki ontwierp tapijten en veiligheidsglas met kantklos- en honingraatpatronen.

Jeroen Verhoeven (Tegelen, 1976), die samen met vriendin Judith de Grauw en tweelingbroer Joep schuilgaat achter ontwerpstudio Demakersvan, showt in Milaan zijn succesvolle neo-barokke tafel *Cinderella*. Van de vijftien versies van de tafel zijn er inmiddels twaalf verkocht, à 20.000 euro per stuk. Het Museum of Modern Art in New York heeft interesse in het prototype waar Verhoeven een jaar aan heeft geschaafd.

Liever dan in Milaan de succesvolle ontwerper uithangen, keert Verhoeven terug naar zijn atelier. Die kans krijgt hij nu Demakersvan met collega Joris Laarmans samengaan in een nieuw Nederlands designmerk. Exact over een jaar is de lancering van het merk. Verhoeven: „In de tussentijd kan ik me een jaartje opluizen om nieuwe ideeën uit te werken.”